

Czy moje dziecko ma dysleksję?

Istnieje wiele symptomów, które powinny skłonić do bacznej obserwacji dziecka i zastanowienia się, czy nie będzie go dotyczył problem specyficznych zaburzeń w uczeniu się. Każde dziecko jest inne i wyjątkowe, a objawy dysleksji zmieniają się wraz z wiekiem. Niektóre z objawów można zaobserwować już na wczesnym etapie rozwoju dziecka, ale należy też pamiętać, że nie u każdego dziecka pojawią się wszystkie z nich. Podobnie – liczba symptomów nie świadczy o stopniu nasilenia dysleksji.

Symptomy dysleksji u dzieci w wieku przedszkolnym:

- opóźniony rozwój mowy,
- trudności z wymawianiem dłuższych słów,
- ubogie słownictwo i przekręcanie wyrazów,
- kłopoty z rymowaniem i uczeniem się na pamięć wierszyków i piosenek,
- problem z zapamiętywaniem różnych nazw, cyfr, dni tygodnia,
- trudności z zapamiętaniem kolorów i kształtów,
- kłopoty w orientacji w przestrzeni i w schemacie ciała,
- niechęć do budowania z klocków, układania puzzli, małe sukcesy w tej dziedzinie,
- problem z ubieraniem się, zapinaniem guzików i suwaków.

Symptomy dysleksji u dzieci w wieku wczesnoszkolnym:

- kłopoty z dzieleniem na sylaby i rozróżnianiem głosek w wyrazach,
- problemy z poprawnym wymawianiem wielosylabowych słów,
- mała precyzja ruchów dłoni, nieumiejętność wiązania kokardki, cięcia nożyczkami po śladzie,
- nieprawidłowy uchwyt kredki lub narzędzia pisarskiego,
- nieprawidłowy kierunek kreślenia linii i liter,
- problem z rysowaniem i odtwarzaniem szlaczków,
- mylenie liter kształtopodobnych (m-n-u, p-b-d-g, l-ł-t),
- słaba orientacja w przestrzeni (nad, pod, za, obok) i w czasie (pory dnia),
- słabe zapamiętywanie liter, cyfr i kształtów geometrycznych,
- ubogie słownictwo,
- liczne błędy gramatyczne,
- kłopoty z uczeniem się sekwencji (wierszyki, dni tygodnia, miesiące),
- niskie różnicowanie głosek podobnie brzmiących (z-s, g-k, p-b, t-d) ,
- nieestetyczne próby pisania,
- niska sprawność ręki piszącej,
- brak ustalonej stronności ciała i dominującej ręki,
- kłopot z opanowaniem zegara,
- niska koordynacja ruchowa,
- problem z nauczeniem się jazdy na rowerze i łapaniem piłki.

Symptomy dysleksji u dzieci starszych (9–12 lat)

- trudności z płynnym czytaniem,
- trudności z rozumieniem czytanych treści,
- wolne tempo dekodowania wyrazów,
- mylenie liter w wyrazach,
- nieortograficzny zapis wyrazów,
- mylenie znaków i cyfr w matematyce,
- kłopoty z podstawianiem do wzoru,
- trudności w nauce geometrii i poruszaniu się na mapie,
- problem z nauczeniem się tabliczki mnożenia,
- zapominanie bieżącej daty i dnia tygodnia,

- mała organizacja własna („roztrzępanie”),
- zapominanie o zadaniach domowych, klasówkach i sprawdzianach,
- niska umiejętność wypowiadania się na piśmie (np. lakoniczne wypracowania),
- mylenie lewej i prawej strony,
- mała orientacja na zegarze,
- kłopoty z powiedzeniami i przysłowiami,
- nieestetyczny zapis w zeszytach,
- niska samoocena z powodu słabych osiągnięć w szkole.

Symptomy dysleksji u młodzieży

- wolne tempo czytania i nadal brak płynności,
- nieprawidłowe odczytywanie słów lub całych informacji,
- dalsze trudności w poprawnym zapisie słów,
- nieestetyczne pismo, czasami zupełnie nieczytelne,
- kłopoty z planowaniem, organizacją i układaniem w sekwencje,
- nieumiejętność streszczania tekstu i selekcji informacji,
- zwięzłe wypowiedzi pisemne (krótkie, nierozwinięte wypracowania, czasem nie na temat),
- trudności z robieniem notatek i przepisywaniem z tablicy,
- unikanie zadań związanych z czytaniem i pisaniem,
- słaba pamięć, wolne zapamiętywanie nowych treści,
- mylenie niektórych liter lub wyrazów,
- kłopot z szybkim nazywaniem przedmiotów lub przypominaniem sobie informacji,
- mylenie znaków i symboli (matematyka, fizyka, chemia),
- słaba orientacja na mapie i w przestrzeni,
- niska samoocena z powodu powolnych postępów.

U niektórych dzieci mogą wystąpić jeszcze inne, mniej typowe objawy. Jeżeli pojawi się cokolwiek niepokojącego w zakresie szkolnego funkcjonowania dziecka, należy reagować możliwie szybko.

ZDIAGNOZUJ!

W pierwszej kolejności warto zwrócić się do szkoły dziecka i tam poprosić o wsparcie w postaci szeroko rozumianej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Objęcie dziecka taką

opieką w szkole jest bezpłatne i dobrowolne. Warto zapytać szkolnego pedagoga, psychologa lub wychowawcę klasy o możliwość włączenia dziecka do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, które mają na celu usprawnianie zaburzonych funkcji i poprawę ogólnego funkcjonowania dziecka w szkole.

Specyficzne zaburzenia w uczeniu się nie zostaną rozpoznane, jeśli Twoje dziecko ma niepełnosprawność intelektualną albo zaburzenia neurologiczne, np. epilepsję czy mózgowie porażenie dziecięce. W takim wypadku dopytaj w poradni o odpowiednie formy pomocy. Niezależnie od tego, ile symptomów dysleksji obserwujesz u swojego dziecka i czy macie już opinię z poradni, czy też jeszcze nie – najważniejsze zadanie przed Wami jest takie samo: intensywnie i systematycznie pracować w domu nad problemem.

Dysleksję może stwierdzić tylko wyspecjalizowany zespół w poradni psychologiczno- -pedagogicznej.